

1.8. Savt

Arapça'da "ses" anlamına gelen savt, genel anlamda mûsikî ile okunan şiir anlamına gelmektedir. Tekke mûsikîsinde ise; "Kısa güfteli, ağır tempolu, çok tekrarlanan melodi cümleleri ile bestelenmiş bir tür İlâhî formu" anlamındadır. Yani bir güfte, aynı makam ve usul adı altında birçok defa bestelense bile, bu parçaların hiç biri, diğerine benzemez. Çünkü muhtevalarındaki nağmeler farklıdır. Bu türü belirleyen temel öge, seçilen bir beytin birer cümleden veya iki cümleli bir bölümden oluşmuş bir ezgi içinde sürekli olarak tekrarlanması ve her tekrarda cümlenin bir motifinin oluşmasıdır.

Savtlar, icra edilen zikrin özelliklerine göre, okunuş üslubu ve okuma zamanı bakımından farklılık arz eder. Daha çok Gülşenî tekkelerinde okunan ve adeta bu tarikatla özdeşleşmiş olan bu form, aynı zamanda Bayramî tarikatında seslendirilen ilâhîlere de isim olmuştur. Çamaşır, Tapu (Taptuk) Savtı gibi isimler alan Savtlar'ın Hacı Bayram Velî'nin (ö.1429) annesinden miras kaldığı, onun çamaşır yıkarken bu türden ilahîler söylediği rivâyet edilir.

Tekke mûsikîsi'nin bu nadide formundan günümüze çok az sayıda eser gelebilmiştir. Bu eserlerden çoğunun güftesini, 1569'da vefât eden Gülşenîzâde Ahmed'e (Hayâlî) ait olan "Durman yanalım âteş-i aşka" dizesiyle başlayan şiiri oluşturmaktadır. Ayrıca bu eserlerin büyük bir kısmının sabâ, geri kalanının ise çargâh ve hüseynî makamlarından oluşu da dikkat çekmekte ve insanda, savt formunun hüzün içeren bir form olduğu kanaatini uyandırmaktadır.